

ประวัติสำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

งานส่งเสริมด้านปศุสัตว์มีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรไทย กรมปศุสัตว์เริ่มดำเนินงานส่งเสริมด้านการเลี้ยงสัตว์มาตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ.2495 เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาจัดระบบราชการกรมการปศุสัตว์ในสังกัดกระทรวงเกษตร โดยให้จัดตั้งกองส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ขึ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2516 ได้เปลี่ยนชื่อกองส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เป็นกองบำรุงพันธุ์สัตว์ ซึ่งการดำเนินการส่งเสริมระยะแรกจะเน้นการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ของเกษตรกร โดยจัดหาสัตว์พ่อพันธุ์ (โค กระบือ สุกร) ไว้ให้บริการผสมพันธุ์กับสัตว์ของเกษตรกร โดยเกษตรกรจะนำสัตว์แม่พันธุ์ของตนเองมาผสมกับพ่อพันธุ์ของทางราชการตามสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ ซึ่งวิธีดังกล่าวปรากฏว่าสัตว์แม่พันธุ์ของเกษตรกรได้รับการผสมพันธุ์น้อย เนื่องจากเกษตรกรไม่สะดวกที่จะขนส่งตัวแม่พันธุ์มาผสมพันธุ์ที่สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ โดยเฉพาะโค กระบือ ซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่

ปี พ.ศ. 2509 กองส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ได้จัดตั้งหน่วยตอนและแพร่พันธุ์สัตว์ขึ้น

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ของเกษตรกร โดยวิธีการจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้เลี้ยงโค หรือ กลุ่มผู้เลี้ยงกระบือ มีการคัดเลือกประธานกลุ่ม และกรรมการบริหารกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการกลุ่ม และควบคุม ดูแล โคพ่อพันธุ์ หรือกระบือพ่อพันธุ์ ในการให้บริการผสมพันธุ์กับแม่โคหรือแม่กระบือของสมาชิกกลุ่มและเกษตรกรทั่วไป และเป็นผู้ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กับกลุ่มเกษตรกร มีการประชุมกลุ่ม มีการตอนโค หรือ กระบือเพศผู้ที่มีลักษณะที่ไม่ดี เพื่อไม่ให้ขยายพันธุ์ มีการเจาะเลือดเพื่อตรวจโรคแท้งติดต่อ (Brucellosis) กับแม่โค แม่กระบือ ก่อนที่จะนำมาผสมกับพ่อพันธุ์แล้วจึง นำพ่อพันธุ์ไปให้กลุ่มเกษตรกรยืมเพื่อใช้ผสมพันธุ์ในการปรับปรุงพันธุ์โค กระบือ ของเกษตรกรสมาชิกในกลุ่ม และเกษตรกรทั่วไป โดยใช้เวลา 3 ปี ก็จะหมุนเวียน ปรับเปลี่ยนพ่อพันธุ์เพื่อป้องกันปัญหาการผสมแบบเลือดชิด (Inbreed)

ระหว่างพ่อพันธุ์กับลูกโคที่เกิดขึ้น แต่การส่งเสริมโดยการจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้เลี้ยงโค กระบือ ยังมีจำนวนจำกัด เนื่องจากขาดสัตว์พ่อพันธุ์และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่

ปี พ.ศ.2515 กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการเร่งรัดผลผลิต เพื่อส่งเสริมและเร่งรัดการผลิต โค กระบือ พันธุ์ดีแก่เกษตรกร โดยจัดหาพ่อโค พ่อกระบือที่มีลักษณะที่ดี ไปให้กลุ่มผู้เลี้ยงโค กระบือ ยืมเพื่อใช้ผสมพันธุ์ในการปรับปรุงพันธุ์โค กระบือของเกษตรกรสมาชิกในกลุ่ม และเกษตรกรทั่วไป มีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกร แต่การส่งเสริมด้านอาหารสัตว์ยังไม่มี การส่งเสริมอย่างจริงจัง

ปี พ.ศ. 2518 กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการพัฒนาการปศุสัตว์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยของกู้เงินจากธนาคารโลกจำนวน 100 ล้านบาท สมทบกับงบประมาณของประเทศไทยจำนวน 131 ล้านบาท มีระยะการดำเนินโครงการ 5 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะส่งเสริมพัฒนาการเลี้ยงโค กระบือของเกษตรกรแบบเบ็ดเสร็จ โดยเน้นเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนโค กระบือ มีปริมาณมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนโค กระบือทั้งประเทศ เพื่อสร้างระบบการส่งเสริมพัฒนาการปศุสัตว์ และใช้เป็นตัวอย่างสำหรับการส่งเสริมพัฒนาการปศุสัตว์และขยายผลไปยังภาคอื่นๆ ต่อไป โครงการฯ ได้รับอนุมัติและลงนามสัญญาเงินกู้กับธนาคารโลก (World Bank)

เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 และเริ่มดำเนินงานตามโครงการจริงๆ ในปี พ.ศ.2520 โดยมีรูปแบบการส่งเสริมในลักษณะเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม แบบมวลชน และแบบผสม แต่จะเน้นหนักในรูปแบบลักษณะการจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์

และดำเนินการส่งเสริมทุกด้านตั้งแต่ด้านการปรับปรุงพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์ด้านอาหารสัตว์และการปลูกพืชอาหารสัตว์ ด้านการป้องกันและกำจัดโรค ด้านบริหารจัดการฟาร์ม ด้านการตลาด และด้านการศึกษาวิจัย จนถึงสิ้นเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2525 โครงการดังกล่าวได้สิ้นสุดลง

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2522 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมด้านปศุสัตว์อย่างจริงจัง จึงได้จัดตั้งกองส่งเสริมการปศุสัตว์ขึ้นในกรมปศุสัตว์ โดยได้กำหนดให้อัตรากำลังฝ่ายส่งเสริมและพัฒนา

ปศุสัตว์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เพื่อทำหน้าที่ทางด้านวิชาการส่งเสริมและปฏิบัติงานส่งเสริมด้าน

ปศุสัตว์ในพื้นที่ระดับจังหวัด ตามนโยบายที่กรมปศุสัตว์กำหนด หลังจากสิ้นสุดโครงการพัฒนาการปศุสัตว์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กองส่งเสริมการปศุสัตว์จึงได้รับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและนำรูปแบบวิธีการส่งเสริมด้านปศุสัตว์ตามที่โครงการพัฒนาการปศุสัตว์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือปฏิบัติมาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมด้านปศุสัตว์ของกรมปศุสัตว์ ต่อมาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ได้มีการปรับโครงสร้างระบบราชการและได้เปลี่ยนชื่อกองส่งเสริมการปศุสัตว์ เป็นสำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำหน้าที่ศึกษาวิจัย แนะนำ เผยแพร่ความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์สู่เกษตรกรและบุคคลทั่วไป

วันที่ 22 ธันวาคม 2554 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศใช้กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2554 ออกตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 129 ตอนที่ 3 ก ลงวันที่ 6 มกราคม 2555 ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ โดยเปลี่ยนชื่อสำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นสำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น และเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยกำหนดให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1.ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย บริหารจัดการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตปศุสัตว์ครบวงจรและกำหนดเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่
- 2.ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัย การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และเศรษฐกิจการปศุสัตว์ ทั้งด้านการผลิตและการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 3.ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเหมาะสม แก่ผู้ประกอบการ เกษตรกรเครือข่ายปศุสัตว์และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 4.ศึกษา วิจัย พัฒนา และดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่เฉพาะป้องกันและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรด้านการปศุสัตว์
- 5.ศึกษา และวิเคราะห์ มาตรการทางธุรกิจ ความร่วมมือทางการค้า และทางวิชาการ ข้อตกลงผลกระทบ กฎและระเบียบระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ
- 6.ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการด้านการปศุสัตว์

ประวัติความเป็นมา

เขียนโดย เยี่ยมพร ภิเศก

วันพฤหัสบดีที่ 17 เมษายน 2014 เวลา 09:23 น. -

7.จัดทำแผนประชาสัมพันธ์และการผลิตสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ด้านการปศุสัตว์ของกรม

8.ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ทำเนียบผู้บริหาร

กองส่งเสริมการปศุสัตว์

1.นายวิเชียร ชำนาญทอง

2.นายโสภณ เมืองเจริญ

3. นายสุวิทย์ ผลลาก

4.นายสิริวิทย์ สโรบล

5.นายอนันต์ ภูสิทธิ์กุล

6.นายทองทวี ตีมะการ

7.นายประชุม อินทรโชติ

15 กย.2523 ถึง

10 พย.2525 ถึง

27 กพ.2527 ถึง

21 กพ.2537 ถึง

9 มค.2539 ถึง

15 สค.2539 ถึง

เมย.2542 ถึง

3 พย.2525

27 กพ.2527

25 พย.2536

29 ธค.2538

15 สค.2539

28 ธค.2541

12 ธค.2545

สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี

9 ตุลาคม 2545

1. นายธวัชชัย อินทรตุล

2. นายทฤษฎี ชาวสวนเจริญ

3. นายศิริวัฒน์ อินทรมงคล

4. นายโอภาส ทองยงค์

13 ธค.2545 ถึง

28 พค.2547 ถึง

ประวัติความเป็นมา

เขียนโดย เยี่ยมพร ภิศก

วันหยุดสัปดาห์ที่ 17 เมษายน 2014 เวลา 09:23 น. -

---

9 พค.2550 ถึง

23 ธค.2552 ถึง

30 กย.2546

27 กพ.2550

23 พย.2552

5 มค.2555

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

22 ธันวาคม 2554

1.นายโอภาส ทองยงค์

2.นายอวยชัย ชัยยุทธ

6 มค.2555 ถึง

29 สค.2556 ถึง

ประวัติความเป็นมา

เขียนโดย เขียมพร ภิเศก

วันพฤหัสบดีที่ 17 เมษายน 2014 เวลา 09:23 น. -

---

30 กค.2556

ปัจจุบัน